

STEPHEN KING

Sledujte na

JULIANNE MOORE

PRÍBEH VDOVY LISEY

IKAR

STEPHEN KING

PRÍBEH VDOVY LISEY

Preložila Marína Gálisová

Stephen King
LISEY'S STORY

Copyright © 2006 by Stephen King
Translation © 2008 by Marína Gálisová
Slovak edition © 2008, 2021 by Ikar

ISBN 978-80-551-8076-2

Venujem Tabby

Kam chodíš, keď si sama?
Kam chodíš, keď si smutná?
Kam chodíš, keď si sama?
Pôjdem za tebou
Keď zmodrejú hviezdy
Ryan Adams

láska
lásočka

PRVÁ ČASŤ

VÝPRAVA ZA HÍHA

„Keby som bola mesiacom, viem,
kam by som spadla.“

D. H. Lawrence: Dúha

Lisey a Amanda

(Všetko rovnako)

1

Pred zrakom verejnosti sú manželky známych spisovateľov neviditeľné a nik to nevedel lepšie ako Lisey Landonová. Jej manžel dostal Pulitzeru a Národnú knižnú cenu, ale Lisey v živote poskytla len jeden rozhovor. Bolo to pre známy ženský časopis, ktorý uverejňuje stĺpček s názvom „Áno, som jeho manželka!“. Zhruba polovicu päťstoslovného rozsahu vysvetľovala, že jej domácke oslovenie sa rýmuje so „Cee-Cee“. Väčšina druhej polovice sa týkala jej receptu na pomaly varený rozbif. Liseina sestra Amanda povedala, že na fotke pri tom rozhovore Lisey vyzerá tučná.

Ani jedna z Liseiných sestier nebola imúnna voči potešeniu zo štipľavej poznámky („vírenia smradu“, ako to nazýval ich otec) alebo z prepierania cudzej špinavej bielizne, no Lisey mala problém vychádzať len s Amandou. Amanda, najstaršia (a najčudácejšia) z niekdajších debusherovských dievčat z Lisbon Falls, momentálne žila sama v dome, ktorý jej zabezpečila Lisey – v malom zateplenom domčeku neďaleko od Castle View, kde na ňu mohli dozerať Lisey, Darla aj Cantata. Lisey ho kúpila pred siedmimi rokmi, päť rokov predtým, ako zomrel Scott. Zomrel mladý. Ako sa hovorí, predčasne. Lisey stále nešlo do hlavy, že ho už dva roky niet. Zdalo sa jej to dlhšie a zároveň ako okamih.

Keď sa Lisey konečne pustila do upratovania jeho pracovne, dlhej a krásne osvetlenej série miestností, ktoré kedysi boli len povalou nad stodolou, na tretí deň dokvitla Amanda. Lisey už vtedy dokončila inventár všetkých zahraničných vydaní (boli ich stovky), ale ešte nestihla urobiť zoznam nábytku a pripísať hviezdičky k položkám, ktoré by si mala nechať. Čakala, že Amanda

sa jej spýta, prečo to, preboha, nerobí *rýchlejšie*, ale Amanda sa na nič nepýtala. Kým Lisey prešla od nábytku k nepokojnej (a celodennej) úvahe o kartónových škatuliach s korešpondenciou naukladaných v najväčšom kumbále, Amandin záujem podľa všetkého zostal pri pôsobivých hromadách memorabílií, ktoré stáli za sebou po celej dĺžke južnej steny. Chodila popri tejto hadovitej štruktúre sem a tam, takmer nič nevravela, ale často si čarbala do zošitka, ktorý si nosila so sebou.

Lisey jej nepovedala *Čo hľadáš?* ani *Čo si to zapisuješ?* Ako Scott pri nejednej príležitosti poznamenal, Lisey mala jednu z najvzácnejších ľudských vlastností: starala sa o seba a veľmi ju netrápili ľudia, ktorí sa starali najmä do druhých. Teda pokiaľ nevyrábali výbušniny, aby ich mohli po niekom hádzať, a v Amandinom prípade sa výbušniny nikdy nedali celkom vylúčiť. Bol to typ ženy, ktorá si nemôže pomôcť a musí rýpať, typ ženy, ktorá skôr či neskôr zaručene otvorí ústa.

Jej manžel vypadol na juh z Rumfordu, kde predtým bývali („ako dva rosomáky v odvodňovacej rúre,“ povedal Scott po jednej popoludňajšej návšteve, ktorú už nikdy nemienil zopakovať), ešte v roku 1985. Jej jediné dieťa, pokrstené Intermezzo a skrátene nazývané Metzje, sa vybralo na sever do Kanady (s vodičom kamiónov ako amantom) v roku 1989. „Jedna išla na sever, druhá zase k juhu a tá tretia nevedela stále zavrieť hubu.“ To bola veršovačka ich otca, ktorú počúvali ešte ako deti, a z dcér Dandyho Davea Debushera bola tou, čo nevedela zavrieť hubu, bezpochyby Manda, ktorej dal najprv košom manžel a potom aj dcéra.

Hoci občas bolo ťažké mať Amandu v láske, Lisey nechcela, aby zostala v Rumforde sama – popravde, nedôverovala jej, keď bola sama, a hoci to nikdy nepovedali nahlas, Lisey bola presvedčená, že to isté cítia aj Darla a Cantata. A tak sa musela porozprávať so Scottom a nájsť capecodský domček, ktorý koštoval deväťdesiatsedemtisíc dolárov na drevo. Amanda sa doň čoskoro presťahovala a dala sa pomerne jednoducho kontrolovať.

Teraz bol Scott mŕtvy a Lisey sa konečne dostala k upratovaniu jeho pracovne. V polovici štvrtého dňa boli zahraničné vydania zbalené, korešpondencia označená a do istej miery usporiadaná a Lisey mala prehľad, ktorý nábytok pôjde preč a ktorý zostane. Tak prečo ju kváril pocit, že urobila málo? Od začiatku

vedela, že je to práca, ktorá sa nedá urýchliť. Čo tam po všetkých nástojčivých telefonátoch a listoch, ktoré od Scottovej smrti dostala (a absolvovala aj viac než pár návštev). Povedala si, že ľudia, ktorí majú záujem o Scottovo nevydané dielo, raz aj tak dostanú, čo chcú, ale až vtedy, keď im to bude pripravená dať. Najprv im to nebolo jasné, neboli s tým, ako sa hovorí, *uzrozumení*. Teraz sa jej zdalo, že väčšina uzrozumená je.

Na to, čo po sebe Scott zanechal, sa dali použiť rôzne slová. Jediné, ktorému úplne rozumela, bolo *memorabilie*, ale existovalo aj ďalšie, smiešne, ktoré znelo ako *inkunkábuly*. To chceli tí netrpezlivci, nahovárači a zlostníci – Scottove *inkunkábuly*. Lisey ich začala v duchu nazývať Inkunkovia.

2

Bola predovšetkým, najmä odkedy dokvitla Amanda, znechutená. Akoby buď podcenila samu prácu, alebo precenila (veľmi) svoju schopnosť doviest ju do nevyhnutného konca – nábytok uskladnený dolu v stodole, koberce zrolované a zviazané, žltý van Ryder na príjazdovej ceste vrhajúci tieň na plot medzi jej a gallowayovskou záhradou.

A nezabúdajme na smutné srdce tohto miesta, tri osobné počítače (boli štyri, ale ten v kútiku pamäti našťastie vďaka Lisey zmizol). Každý bol novší a ľahší ako ten posledný, ale aj ten najnovší bol veľký stolový model a všetky stále fungovali. Všetky boli chránené heslom a ona tie heslá nepoznala. Nikdy sa ho na ne nepýtala a netušila, aký elektronický odpad azda spí na harddiskoch počítačov. Zoznamy na nákup potravín? Básne? Erotika? Bola si istá, že sa pripájal na internet, ale netušila, aké stránky navštevoval. Amazon? Drudge? Hank Willims žije? Madam Cruella – zlaté sprchy a veža moci? Nič podobné ako to posledné však nepredpokladala, lebo sa domnievala, že by za také veci bola videla účty (alebo aspoň podozrivé položky v mesačných výpisoch) – ibaže to, samozrejme, bola hlúposť. Keby bol Scott chcel pred ňou mesačne utajiť tisíčku, mohol to urobiť. A heslá? Vtip bol v tom, že jej ich možno aj povedal. Ale ona takéto veci zabúdala, to bolo všetko. Pripomenula si, že musí vyskúšať svoje meno. Možno keď Amanda na deň odíde domov. No zdalo sa, že to tak skoro nehrozí.

Lisey si sadla a odfúkla si z čela vlasy. *Takýmto tempom sa k rukopisom dostanem niekedy v júli*, pomyslela si. *Inkunkov porazí, keď zistia, ako pomaly mi to ide. Najmä toho posledného.*

Tomu poslednému – objavil sa pred piatimi mesiacmi – sa podarilo nepokaziť to, podarilo sa mu zachovať veľmi slušné vystupovanie, až si začala myslieť, že je možno iný. Lisey mu povedala, že Scottova pracovníčka je už tak rok a pol prázdna a že už takmer nazbierala energiu, aby tam vstúpila a začala upratovať miestnosti a dávať všetko do poriadku.

Jej návštevník sa volal profesor Joseph Woodbody a pôsobil na Katedre anglistiky Pittsburskej univerzity. Pittsburská bola Scottova alma mater a Woodbodyho prednášky o Scottovi Landonovi a americkom mýte boli mimoriadne obľúbené a mimoriadne rozsiahle. Zároveň štyria jeho doktorandi písali tento rok práce o Scottovi Landonovi, a tak bolo pravdepodobne nevyhnutné, že sa z neho vykľul inkunský bojovník, najmä keď Lisey začala používať také vágne vyjadrenia ako *skôr skôr než neskôr* a *takmer určite niekedy počas tohto leta*. Ale až keď ho ubezpečila, že mu zavolá, len čo sa „usadí prach“, Woodbody sa prestal ovládať.

Povedal, že to, že sa s veľkým americkým spisovateľom delila o lôžko, z nej ešte nerobí správkyniu jeho literárnej pozostalosti. To, povedal, je práca pre odborníka, a pokiaľ mu je známe, pani Landonová nemá vysokoškolský diplom. Pripomenul jej čas, ktorý od smrti Scotta Landona uplynul, a klebety, ktoré sa stále šírili. Vraj existujú celé stohy nevydanej Landonovej beletrie – poviedky, dokonca romány. Nemohla by ho pustiť do pracovne? Aspoň na chvíľočku? Nemohol by nazrieť do kartotéky a zásuviek, len aby rozptýlil tie najšialenejšie klebety? Celý čas by, samozrejme, mohla byť s ním – to je bez debaty.

„Nie,“ povedala a odprevadila profesora Woodbodyho k dverám. „Ešte na to nie som pripravená.“ Prehliadala jeho podpäsovú údery – alebo sa o to aspoň usilovala –, lebo bol očividne rovnaký blázon ako ostatní. Iba to lepšie a o niečo dlhšie skrýval. „A keď budem mať náladu, chcem sa pozrieť na všetko, nielen na rukopisy.“

„Ale...“

Vážne naňho kývla hlavou. „Všetko rovnako.“

„Nechápem, čo tým myslíte.“

Samozrejme, že nechápal. Bola to súčasť súkromného jazyka jej manželstva. Koľkokrát Scott príbehol a zavolať „Hej, Lisey,

som doma – všetko rovnako?“ Znamenalo to *je všetko v poriadku, je všetko v pohode?* Ale tak ako väčšina mocných výrazov (Scott jej to raz vysvetlil, ale Lisey to vedela už predtým), mal aj tento svoj vnútorný význam. Človek ako Woodbody nemohol nikdy pochopiť vnútorný význam výrazu *všetko rovnako*. Lisey by mu to mohla vysvetľovať celý deň, a aj tak by to nechápal. Prečo? Lebo bol Inkunk, a keď išlo o Scotta Landona, Inkunkov zaujímalo len jedno.

„Na tom nezáleží,“ povedala profesorovi Woodbodymu v ten deň pred piatimi mesiacmi. „Scott by to pochopil.“

3

Keby sa Amanda spýtala Lisey, kde sú uložené veci zo Scottovho kútika pamäti – ceny, plakety a podobne –, Lisey by zaklamala (na to, že klamala zriedka, jej to šlo celkom dobre) a povedala by „vo verejnom sklade v Mechanic Falls“. Ale Amanda sa nespýtala. Ešte okázalejšie listovala v tom svojom zápisníčku, určite chcela, aby jej mladšia sestra túto tému načala správnu otázkou, ale Lisey sa na nič nepýtala. Rozmýšľala, aký je ten kút prázdny, aký prázdny a nezaujímavý bez toľkých Scottových suvenírov. Buď boli zničené (ako počítačová obrazovka), alebo príliš poškriabané a obité, takže neboli vhodné na vystavenie – taká galéria by vyvolala viac otázok, než by teraz bola schopná zodpovedať.

Amanda napokon stratila trpezlivosť a otvorila zápisník. „Pozri sa na toto,“ povedala. „Len sa pozri.“

Manda jej ukazovala prvú stranu. Na modrých linajkách, od kovových krúžkov na ľavej strane až po okraj stránky na pravej strane (*ako kódovaná správa od niektorého z tých pouličných bláznov, na ktorých človek vždy narazí v New Yorku, lebo už nie je dosť peňazí na štátom financované psychiatrické liečebne*, pomyslela si Lisey unavene), boli čísla. Väčšinou zakrúžkované. A zopár v rámečkoch. Manda obrátila stránku a uvidela dve stránky zaplnené tým istým. Na nasledujúcej strane sa čísla končili v polovici. Posledné vyzeralo ako 846.

Amanda na ňu placho pozrela s akýmsi rozmarne arogantným výrazom, ktorý kedysi, keď mala dvanásť rokov a malá Lisey len dva, znamenal, že Manda si niečo vzala do hlavy – a väčšinou potom nasledovali slzy. Dosť často práve Amandine. Lisey zis-

tila, že s istým záujmom (a trochu aj s hrôzou) čaká, čo tento výraz znamená tentoraz. Amanda sa správala bláznivo, odkedy sem prišla. Možno za to mohlo len to pochmúrne, dusné počasie. Pravdepodobnejšie však bolo, že to má niečo spoločné s náhlou neprítomnosťou jej dlhodobého priateľa. Ak Manda smeruje k ďalšej fáze emocionálne búrlivého počasia, lebo jej dal Charlie Corriveau kopačky, Lisey si povedala, že sa treba len obrniť. Corriveau sa jej nikdy nepáčil a nikdy mu nedôverovala, hoci bol bankár. Ako mohla tomu chlapovi dôverovať, keď na jar počas charitatívneho predaja pečiva v knižnici začula, ako ho chlapci v *The Mellow Tiger* volajú Ostrostrelec? Aká je to prezývka pre bankára? A čo to vlastne znamená? Určite vedel, že Manda mala v minulosti psychické problémy...

„Lisey?“ spýtala sa Amanda. Čelo mala hlboko zamračené.

„Prepáč,“ povedala Lisey, „len som sa... na chvíľu zamyslela.“

„To robíš často,“ povedala Amanda. „Tuším to máš od Scotta. Dávaj pozor, Lisey. Na každý časopis, revue a vedecké oné som napísala číselko. Na tie, čo sú poukladané pri stene.“

Lisey prikývla, akoby chápala, čo sa deje.

„Napísala som tie čísla ceruzkou, len slabo,“ pokračovala Amanda. „Keď si bola obrátená chrbtom alebo keď si bola niekde inde, lebo keby si ma videla, možno by si mi povedala, aby som prestala.“

„Nepovedala.“ Vzala zápisníček, vlhký a zmäknutý od potu svojej majiteľky. „Osemstoštyridsaťšesť! Až toľko!“ Vedela, že publikácie pri stene nepatrili k tým, ktoré by sama čítala alebo by ich držala v dome, nič také ako *O, Good Housekeeping* a *Ms.*, ale *Little Sewanee Review*, *Glimmer Train*, *Open City*, ba aj záležitosti s nezrozumiteľnými menami ako *Piskya*.

„Oveľa viac,“ povedala Amanda a ukázala palcom na hromady kníh a časopisov. Keď sa na ne Lisey poriadne pozrela, uvidela, že sestra má pravdu. Muselo ich byť oveľa viac ako osemstoštyridsať. „Dokopy takmer tritisíc a fakt netuším, kam ich dáš a kto by ich chcel. Nie, osemstoštyridsaťšesť je len tých, v ktorých sú tvoje fotky.“

Vyjadřila to tak zvláštne, že Lisey to najprv nepochopila. Keď to pochopila, potešila sa. Nikdy jej nenapadlo, že môže existovať takýto nečakaný zdroj fotografií – takýto skrytý záznam doby, ktorú strávila so Scottom. Ale keď sa nad tým zamyslela, dávalo to zmysel. V čase jeho smrti boli manželmi vyše dvadsaťpäť ro-

kov a Scott bol počas tých rokov zarytý, neúnavný cestovateľ. Keď práve nepísal knihu, málokedy mal prestávku: čítal, prednášal, cestoval krížom-krážom po krajine, navštívil až deväťdesiat univerzitných mestečiek za rok a nikdy nepoľavil v zdanlivo nekonečnom prúde poviedok. Na väčšine potuliek bola spolu s ním. V koľkých hoteloch mu k obleku prikladala malú švédsku žehličku, zatiaľ čo na jej strane izby televízia mrmlala svoje talk show žalmy a na jeho strane potichu ťukal prenosný písací stroj (na začiatku manželstva) alebo klikal laptop (neskôr) a on sedel a díval sa naň a do čela mu padal prameň vlasov?

Manda sa na ňu kyslo dívala, jej reakcia ju očividne neuspokojila. „Na tých, ktoré sú zakrúžkované – je ich vyše šesťsto –, boli k tebe v titulkoch nezdvorilí.“

„Naozaj?“ Lisey bola zmätená.

„Ukážem ti.“ Amanda nazrela do zápisníka, prešla k ospalému radu časopisov naukladaných do komínikov, ktorý sa vinul popri stene, znovu pozrela do zápisníka a vybrala dve položky. Jedna bola draho vyzerajúca dvojročnica Kentuckej univerzity v Bowling Green v tvrdej väzbe. Druhá, časopis menšieho rozmeru, ktorý vyzeral ako študentský, sa volal Push-Pelt: jedno z tých mien, ktoré vymýšľajú študenti angličtiny, aby dobre zneli a vôbec nič neznamenal.

„Otvor ich, otvor!“ prikázala Amanda, a keď jej ich vtisla do rúk, Lisey zacítila divú a štiplavú arómu sestrineho potu. „Stránky sú označené šmončekmi papiera, vidíš?“

Šmončeky. Výraz, ktorý ich matka používala na útržky. Lisey najprv otvorila väčšiu dvojročnicu a nalistovala označenú stranu. Fotka jej a Scotta bola veľmi dobrá, veľmi kvalitne vytlačená. Scott sa blížil k rečníckemu pultu a ona stála za ním a tliekala. Obecenstvo stálo dolu a tiež tliekalo. Fotka v Push-Pelt nebola zďaleka taká dobrá – body v mriežke vyzerali veľké ako hrot ceruzky s hrubou tuhou a v bučinovom papieri sa vznášali kúsky dreva, ale pozrela na ňu a rozplakala sa. Scott na nej vstupoval do nejakej hlučnej podzemnej miestnosti. Na tvári mal svoj klasický široký úsmev, ktorý akoby hovoril: okej, tak som teda tu. Ona bola krok, dva za ním a v odraze silného blesku bolo vidieť aj jej úsmev. Dokonca rozoznala aj blúzku, ktorú mala na sebe, modrú blúzku od Anne Klein so zvláštnym červeným pásikom vľavo. To, čo mala dole, sa strácalo v tieni, a tento konkrétny večer si vôbec nepamätala, ale vedela, že sú to džínsy. Keď šla von

neskoro večer, vždy si obliekla ošúchané džínsy. Titulok hlásal: *Minulý mesiac zavítala do klubu Stalag 17 Vermontskej univerzity živá legenda Scott Landon (v spoločnosti svojej frajerky). Landon zostal do záverečnej, čítal, tancoval a bavil sa. Ten človek sa vie odviazať.*

Áno. Ten človek sa vedel odviazať. Mohla to dosvedčiť.

Pozrela na všetky časopisy. Odrazu ju uchvátilo bohatstvo, ktoré by v nich mohla nájsť, a uvedomila si, že Amanda jej napokon predsa len ublížila, spôsobila jej ranu, ktorá môže ešte dlho krváčať. Bol Scott vari jediný, kto vedel o temných miestach? O špinavých temných miestach, kde je človek tak sám a zúfalo nemý? Možno nevedela všetko, čo on, ale vedela dosť. Rozhodne vedela, že ho čosi mávalo a že sa po západe slnka nikdy nepozrel do zrkadla – ak sa dalo, ani na nijaký zrkadliaci povrch. A aj napriek tomu všetkému ho milovala. Lebo ten človek sa vedel odviazať.

Ale už nie. Teraz sa už nemohol odväzovať. *Pominul sa*, ako sa hovorí – a jej život prešiel do ďalšej fázy, do sólovej fázy, a teraz sa už nedá vycúvať.

Pri tých slovách sa striasla a spomenula si na veci,

(na purpur, na tarkavý bok)

na ktoré je lepšie nemyslieť, a odvrátila od nich myseľ.

„Som rada, že si našla tie fotky,“ povedala vrúcne Amande. „Si veľmi dobrá staršia sestra, vieš to?“

A ako Lisey dúfala (ale v skutočnosti sa neodvážila očakávať), Mandu to zaskočilo, prekvapilo v jej pyšnom, neposednom tanci. Neisto pozrela na Lisey, akoby pátrala po neúprimnosti a žiadnu nenašla. Postupne sa uvoľnila a stala sa z nej poddajná Amanda, s ktorou sa dá ľahšie vychádzať. Vzala do rúk zápisník a zamračene naň pozerala, akoby si nebola celkom istá, odkiaľ sa vzal. Lisey si pomyslela, že vzhľadom na posadnutosť, ktorá sa zrkadlí v tých čísloch, je to možno veľký krok lepším smerom.

Manda potom prikývla, ako keď si ľudia spomenú na niečo, na čo vôbec nemali zabudnúť. „Na tých, čo nie sú zakrúžkované, ti aspoň spomenuli meno – Lisa Landonová, reálna osoba. No a v neposlednom rade – keď si spomenieš, ako sme tá volávali, tak je to skoro slovná hračka, nie? – uvidíš zopár čísel, ktoré sú v rámečkoch. Na tých fotkách si sama!“ Vrhla na Lisey pôsobivý, takmer hrozivý pohľad. „Určite sa na ne pozri.“

„Jasné.“ Lisey sa usilovala, aby to znelo nadšene, hoci nechápala, prečo by ju mali zaujímať fotky jej samej z tých príliš

krátkych rokov, keď mala muža – dobrého muža, nie Inkunka, ktorý sa vedel *opásať* –, s ktorým sa mohla deliť o svoje dni a noci. Zdvihla oči k málo úhľadným kopám a horám časopisov všetkých tvarov a veľkostí a predstavovala si, aké by to bolo prechádzať od hromádky k hromádke, sedieť pri tom na zemi v kútiku pamäti (kde inde) a pátrať po fotkách, na ktorých sú spolu so Scottom. Na tých, ktoré Amandu tak nahnevali, by vždy našla samu seba, ako kráča trošku za ním a díva sa naňho. Ak by ostatní tliekali, tliekala by aj ona. Jej tvár by bola hladká, veľa by neprežrádzala, nedávala by najavo nič okrem zdvorilej pozornosti. Jej tvár hovorila *Nenudí ma*. Jej tvár hovorila *Nenadchýna ma*. Jej tvár hovorila *Nehorím preňho a ani on pre mňa* (lož, lož, lož). Jej tvár hovorila *Všetko rovnako*.

Amanda tieto fotky neznášala. Videla na nich, ako jej sestra hrá druhé husle, ako robí zo seba podložku pre drahokam. Videla, že ju niekedy menujú ako *pani Landonovú*, niekedy ako *manželku Scotta Landona* a niekedy – a najmä to bolo trpké – ju vôbec nemenujú. Degradujú ju na *frajerku*. Amande sa to muselo vidieť ako vražda.

„Hej, Mandy?“

Amanda na ňu pozrela. Svetlo bolo kruté a Lisey si totálne šokovaná uvedomila, že Manda na jeseň dovŕši šesťdesiatku. Šesťdesiatku! Lisey sa v tom okamihu zamyslela na tým, čo počas toľkých bezsenných nocí mávalo jej manžela – nad tým, o čom sa Woodbodyovia tohto sveta nikdy nedozvedia, rozhodne sa to nedozvedia, ak to bude závisieť od nej. Bolo to niečo s nekonečným tarkavým bokom, niečo, čo najlepšie vidia pacienti s rakovinou, keď sa pozerajú do pohárov, z ktorých sa minuli všetky lieky proti bolesti – do rána ich už viac nebude.

Je veľmi blízko, zlatko. Nevidím ho, ale počujem, ako chrúme.

Buď ticho, Scott. Nevieť, o čom hovoríš.

„Lisey?“ spýtala sa Amanda. „Vravela si niečo?“

„Len som si šomrala pod nos.“ Pokúsila sa usmiať.

„Rozprávala si sa so Scottom?“

Lisey sa prestala pokúšať o úsmev. „Áno, asi áno. Niekedy to robím. Bláznivé, však?“

„Ani nie. Keď to funguje. Podľa mňa je bláznivé to, čo nefunguje. A ja by som to mala vedieť. Mám s tým skúsenosti. Nie?“

„Manda...“

Ale Amanda sa obrátila k stohom časopisov, ročeniek a študentských časopisov. Keď sa pohľadom vrátila k Lisey, neisto sa

usmievala. „Urobila som dobre, Lisey? Chcela som ti len trošku pomôcť...“

Lisey chytila Amandu za ruku a jemne jej ju stisla. „Áno. Čo keby sme sa už odtiaľto pobrali? Hodím ťa do sprchy.“

4

Bol som stratený v tme a ty si ma našla. Bolo mi horúco – tak horúco – a ty si mi dala ľad.

Scottov hlas.

Lisey otvorila oči, chvíľu si myslela, že si len zdriemla pri nejakej domácej práci a prisnil sa jej krátky, ale prekvapujúco podrobný sen, v ktorom bol Scott mŕtvy a ona sa venovala herkulovskej úlohe: upratovala jeho pracovňu. S otvorenými očami však hneď pochopila, že Scott je naozaj mŕtvy, ona spí vo vlastnej posteli po tom, čo Mandu zaviezla domov, a toto je jej sen.

Zdalo sa jej, že sa vznáša v mesačnom svite. Cítila exotické kvety. Jemný letný vietor jej odhrnul vlasy zo slúch, bol to vietor, aký fúka dlho po polnoci na nejakom tajnom mieste ďaleko od domova. A predsa to bol domov, musel to byť domov, pretože pred ňou stála stodola, v ktorej bola Scottova pracovňa, predmet toľkého záujmu Inkunkov. A teraz vďaka Amande vedela, že sú v nej všetky tie fotografie jej a nebohého manžela. Všetky tie pochované poklady, emocionálne bohatstvo.

Možno bude lepšie nedívať sa na tie fotky, zašepkal jej vietor v ušiach.

O tom nepochybovala. Ale pozrie sa na ne. Nemohla si pomôcť, keď už vedela, že sú tam.

S potešením zistila, že sa vznáša na širokom kuse látky, pozlátenom mesiacom, na látke, cez ktorú boli znovu a znovu vytlačené slová NAJLEPŠIA MÚKA V PILLSBURY, a jej rožky boli uviazané ako na vreckovke. Páčila sa jej tá rozmarnosť, akoby sa vznášala na oblaku.

Scott. Pokúsila sa nahlas vysloviť jeho meno a nemohla. Sen jej to nedovolil. Videla, že cesta do stodoly je preč. Takisto dvor medzi stodolou a domom. Boli celkom inde, boli na rozľahlom poli s purpurovými kvetmi, ktoré snívali v strašidelnom mesačnom svite. *Scott, milovala som ťa, zachránila som ťa, dala*

5

Potom sa zobudila a počula samu seba v tme, opakovala to stále dokola ako mantru: „Milovala som ťa, zachránila som ťa, dala som ti ľad. Milovala som ťa, zachránila som ťa, dala som ti ľad. Milovala som ťa, zachránila som ťa, dala som ti ľad.“

Dlho tam ležala, spomínala na horúci augustový deň v Nashville a rozmýšľala – nie prvýkrát –, že byť sama, keď predtým bola tak dlho s ním, je fakt čudné. Bola by si myslela, že dva roky na zoznámenie s tým pocitom postačia, lenže nestačili, čas očividne len trochu rozmazal ostré hrany žiaľu, takže žiaľ teraz namiesto sekania skôr udieral. Pretože nič nebolo rovnaké. Ani vonku, ani vnútri – pre ňu nie. Lisey ležala na posteli, ktorá kedysi poskytovala úkryt dvom, a myslela na to, že samota nie je nikdy väčšia než vtedy, keď sa človek zobudí a zistí, že má dom pre seba. Že tu už dýcha iba ona a myši v stenách.

Lisey a šialenec

(Milovaný temnotou)

1

Na druhý deň ráno sedela Lisey po turecky na dlážke v Scottovom kútiku pamäti a prezerala si hromady a štósy a komíniky časopisov, univerzitných časopisov, bulletinov z katedry anglistiky a univerzitných „žurnálov“, ktoré lemovali južnú stenu pracovne. Už predtým jej zišlo na um, že azda postačí pohľad na ne, aby sa zbavila toho kradmého puta, ktorým všetky tie zatiaľ nevidené fotografie zajali jej predstavivosť. Ale teraz, keď tu naozaj bola, si uvedomila, že dúfala márne. A nebude potrebovať ani ten zmäknutý Mandin zápisníček plný čísel. Teraz ležal odhodенý neďaleko na dlážke a Lisey si ho strčila späť do zadného vrecka džínsov. Jednoducho sa jej naň nechcelo pozerat', na žiarlivo uchovávaný artefakt nie celkom zdravej mysle.

Znovu odmerala ten dlhý rad kníh a časopisov naukladaných popri južnej stene, toho zaprášeneného knihohada meter dvadsať vysokého a možno aj desať metrov dlhého. Nebyť Amandy, asi by bola každý jeho článok odpratála, bola by ich všetky popchala do debničiek od alkoholu a nebola by im venovala jediný pohľad, ba ani by jej nebolo zišlo na um, čo tým Scott myslel, keď si ich tu tak dlho držal.

Moja myseľ tak nefunguje, pomyslela si. Vlastne mi to vôbec kto-vieako nemyslí.

Možno nie, ale pamäť si mala vždy majstrovskú.

Tak vravel Scott v tej najkrajšej, najšarmantnejšej nálade na doberanie, Scott, ktorému sa nedalo odolať, no pravda bola taká, že ešte väčšou majsterkou bola v zabúdaní. Tak ako on – a obaja mali na to svoje dôvody. A predsa, akoby to malo potvrdiť jeho postreh, odrazu v hlave začula prízračný útržok rozhovoru. Jeden